

Concept-Rapportage 2014 Blauwzaam Energieconvenant II Resultaten 2011-2013

Dit rapport betreft een tussenstand. Er ontbreken nog gegevens, waardoor de weergegeven tabellen en grafieken als voorlopig beschouwd dienen te worden

Opgesteld door:
Nick Rundberg
Rianne van der Veen
Stichting Stimular
Rotterdam, 23 juni 2014

In samenwerking met de 19 deelnemers
van Blauwzaam Energieconvenant-II

Stimular →

*De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen*

 BLAUWZAAM

Blauwzaam Convenant-II

Het begin: Energieconvenant I

In november 2011 ondertekenden 25 bedrijven en instellingen Energieconvenant-I van Stichting Blauwzaam. De gezamenlijke doelstelling is om in drie jaar minimaal 10% energie te besparen en/of duurzaam op te wekken ten opzichte van 2010.

De deelnemers kozen ervoor om als monitoringsinstrument de Milieubarometer te gebruiken. Stichting Stimular begeleidt hen bij het invullen van de gegevens en maakt jaarlijkse rapportages.

Energieconvenant II

Op 4 oktober 2012 ondertekende een tweede groep bedrijven en instellingen Energieconvenant-II van Stichting Blauwzaam, met de doelstelling: in drie jaar (2012-2013-2014) minimaal 10% energie besparen en/of duurzaam opwekken ten opzichte van 2011.

De deelnemers aan Energieconvenant II zijn:

Architectenbureau Bikker
Aspect - ICT
Avelingen Groep
C.M. Baars & Zn.
Den Hartog Rietbedrijf
Fa. de Jong Fruit
Gemeente Leerdam
Gemeente Zederik
J.W. de Lange
Landwinkel Van Buuren Fruit
Montapacking
Rabobank Vijfheerenlanden
Van der Vegt
Van der Wal Interieur adviseurs
Van Noord Accountants Leerdam
Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud
Volt Electro Groep Leerdam
Wemmers Installatiebedrijf
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom

Opbouw rapport

Dit **concept**-rapport laat zien hoeveel er in de eerste twee jaar van Energieconvenant-II is gebeurd, een mooie opmaat voor het laatste jaar. Het betreft een tussenstand, aangezien nog niet alle deelnemers hun Milieubarometer compleet hebben. *Er ontbreken dus nog gegevens, waardoor de weergegeven tabellen en grafieken als voorlopig beschouwd dienen te worden.*

Het eerste hoofdstuk laat zien wat de CO₂-uitstoot van de groep bedrijven samen is en hoe hun gezamenlijke CO₂-uitstoot zich ontwikkelt. Daarna volgen de presentaties van de afzonderlijke deelnemers, op alfabetische volgorde. In de bijlage zijn de CO₂-totalen en het gebouwgebonden energiegebruik per bedrijf samengevat.

De cijfers en plaatjes in het rapport zijn gemaakt met de Milieubarometer, die de deelnemers voor hun organisatie hebben ingevuld.

CO₂-uitstoot in Convenant-II

In de definitieve versie van dit rapport zal hier worden weergegeven wat de CO₂-uitstoot en de ontwikkeling daarin van de groep bedrijven samen is.

@@@@@@@@@@

Energiebesparing & CO₂-besparing

In deze rapportage wordt vooral de CO₂-besparing zichtbaar gemaakt. Hierbij kunnen alle fossiele brandstoffen en elektriciteit makkelijk opgeteld worden en op die manier de besparing berekend worden. Vervoer wordt hierin dus ook meegenomen.

Omdat de hoeveelheid vervoer in sommige bedrijven heel erg afhankelijk is van de opdrachten van dat jaar omdat bijvoorbeeld bouwlocaties dit jaar verder weg zijn dan andere jaren, is het ook interessant om te kijken naar de energiebesparing zonder vervoer. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voorheen Agentschap.nl) heeft een methodiek waarmee dit zogenoemde gebouwgebonden energieverbruik wordt berekend.

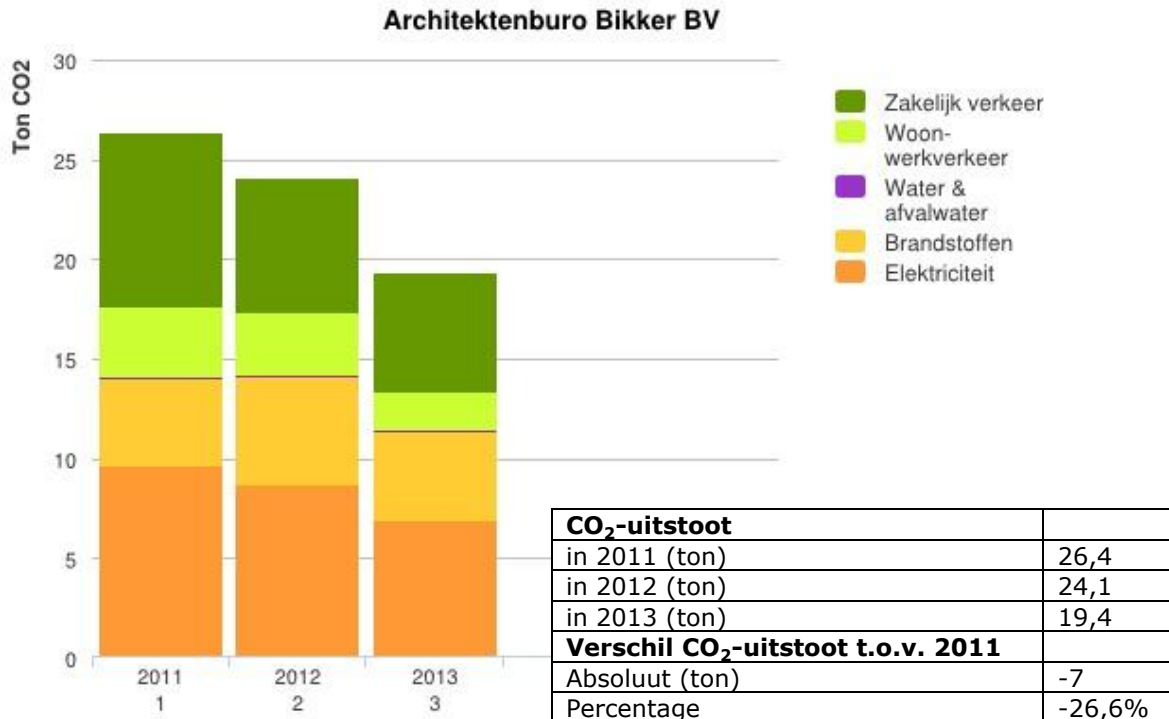
Er zijn een paar redenen waarom de stijging of daling in het gebouwgebonden energieverbruik voor sommige bedrijven sterk verschilt van de CO₂-meter:

- Vervoer telt niet mee
- Groene stroom telt niet mee
- Waterverbruik telt niet mee

In bijlage 2 van dit rapport staat de tabel met de ontwikkeling in het gebouwgebonden energieverbruik.

Architektenburo Bikker

Architektenburo Bikker realiseerde in 2013 een besparing in CO₂-uitstoot van 26,6% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 26,4 ton naar 19,4 ton (daling van 7 ton). Dit is met name gerelateerd aan de afname in zakelijk verkeer, elektriciteitsverbruik en woon-werkverkeer.

Genomen maatregelen

Architektenburo Bikker nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Het verlichtingsplan is al aangepast. Er wordt ook nog gekeken naar sensoren voor verlichting.
- Mogelijkheden van LED zijn onderzocht, maar nog geen kwalitatief hoogwaardige oplossingen gevonden. Het zwaartepunt van besparing zal daarom liggen in de optimalisering van de huidige verlichting, hier zijn al enkele stappen in gemaakt.
- De functies van 2 servers zijn gecombineerd, zodat de oude server uitgezet kon worden.
- Apparatuur en computers zijn ingeregeld voor zuiniger stroomverbruik.
- Het was ook gepland om de Cv-ketels te vervangen, maar deze investering is nog even uitgesteld i.v.m. andere investeringen die dit jaar gedaan moeten worden.
- Er is in 2013 LED geplaatst in de verlichting die vaak aan staat (ook 's nachts).
- Er is bij het personeel de bewustwording ontstaan dat er bewust met verlichting omgegaan moet worden. Dit gaat nu automatisch.

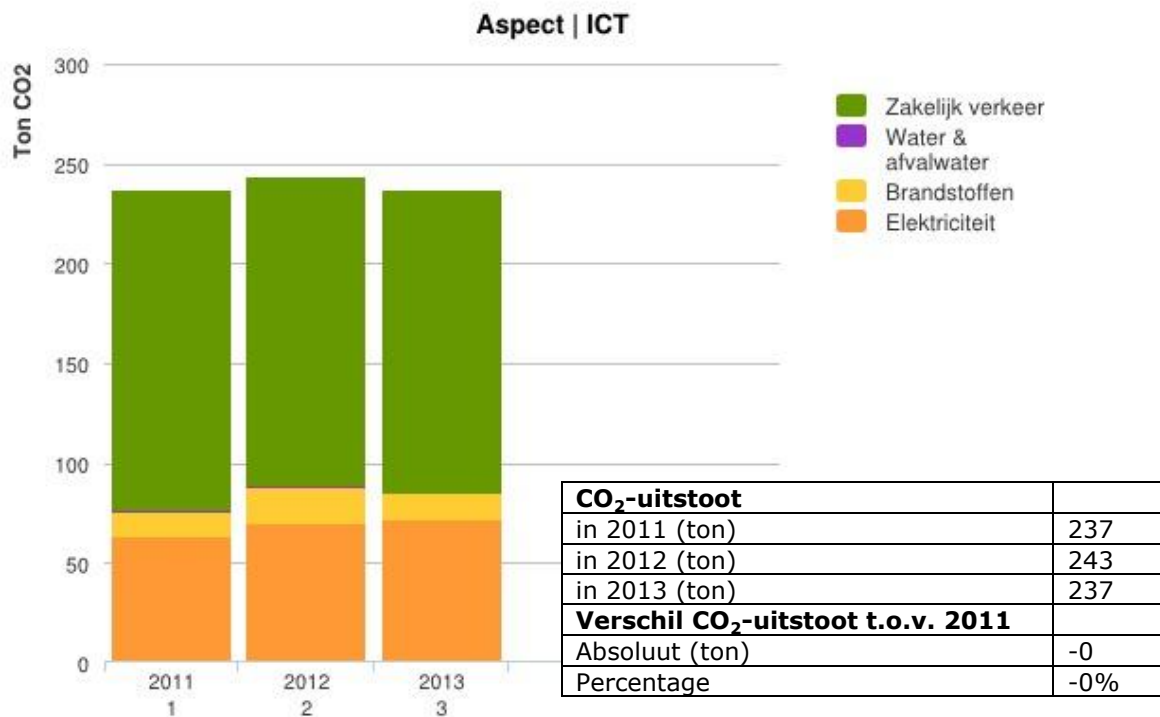
Geplande maatregelen

Architektenburo Bikker heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Kierdichting verbeteren, het is een oud pand waar nog vrij veel tocht naar binnen komt.

Aspect | ICT

Aspect ICT had in 2013 dezelfde CO₂-uistoot als in 2011, 237 ton CO₂. Het elektriciteitsverbruik is iets gestegen, het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer is iets gedaald. Aspect ICT zit sinds eind 2013 tijdelijk in een ander pand. Hun huisvestingsplek wordt duurzaam verbouwd. Aspect ICT koopt groene stroom in. Omdat in het tijdelijke pand geen groene stroom wordt ingekocht, wordt groene stroom niet meegenomen om geen vertekend beeld te schetsen.

Genomen maatregelen

Aspect ICT nam de volgende maatregelen om de CO₂-uistoot te beperken:

- In 2012 is één berijder van een dieselauto overgestapt naar een elektrische auto (Prius plug-in hybride).
- In 2012 is één berijder overgestapt van een benzineauto naar een aardgasauto.
- Verbruik per kilometer omlaag brengen, door acties richting berijders.
- Op vaste huisvestingsplek wordt volop gebouwd aan een duurzamer pand. Waarschijnlijk is Aspect ICT daar vanaf 2015 weer gehuisvest.
- In 2013 twee plug-in hybride auto's in gebruik genomen.

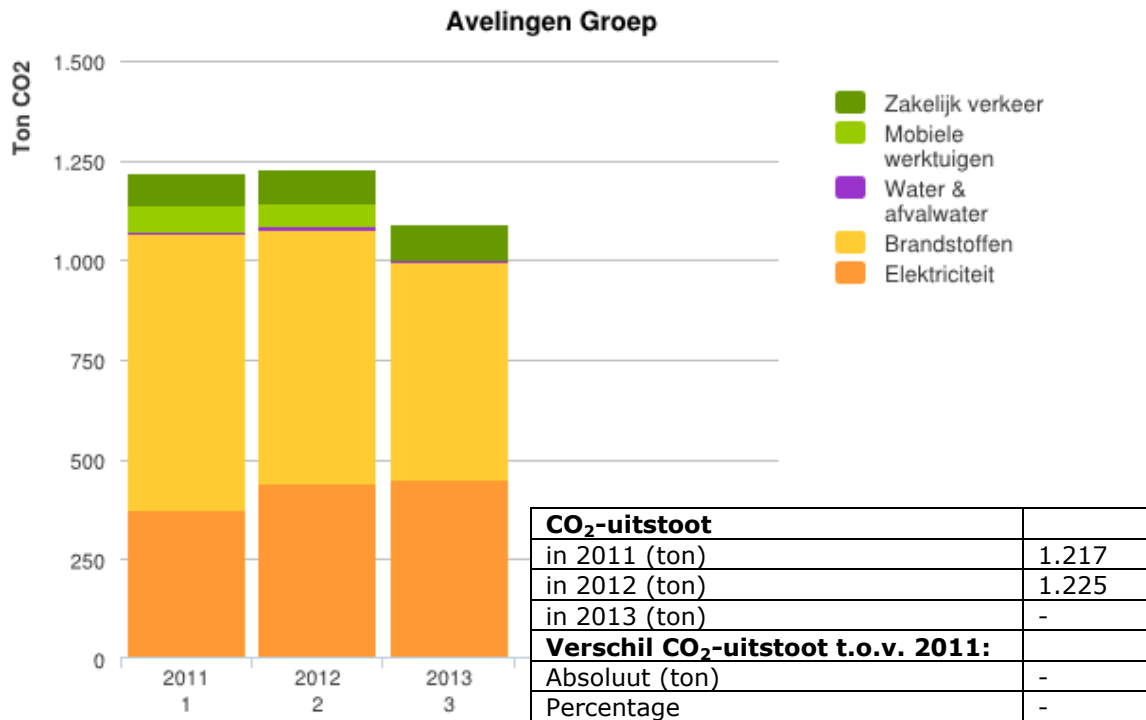
Geplande maatregelen

Aspect ICT heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- In 2014 nog een plug-in hybride auto in gebruik nemen.

Avelingen Groep

De CO₂-uitstoot van Avelingen Groep is in 2013 met afgenomen ten opzichte van 2011. De cijfers voor 2013 zijn echter nog niet compleet, het thema mobiele werktuigen ontbreekt nog. Een vergelijking met het referentiejaar kan dus nog niet gemaakt worden.

Genomen maatregelen

Avelingen Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Inkoop duurzame energie (gas en elektriciteit) vanaf 2013
- Nachtverbruik onderzoeken en indien mogelijk verlagen
- Vervanging van de verlichting (overgaan op TL-armaturen of LED verlichting)
- Track & Trace om het brandstofverbruik goed in kaart te brengen
- Nieuw wagenpark aangeschaft met zuinigere auto's
- Medewerkers bewust gemaakt van energieverstopping
- Gebouwbeheersysteem geïmplementeerd
- Voorzetramen geplaatst tijdens de winter

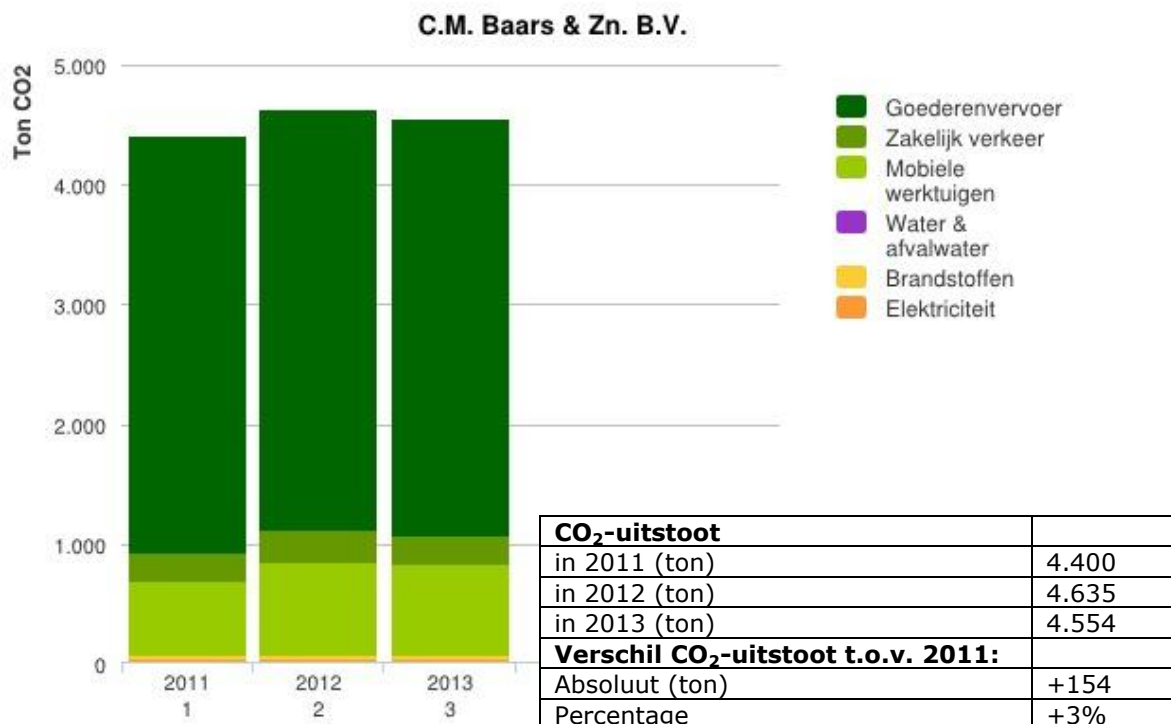
Geplande maatregelen

Avelingen Groep heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Uniforme afvalscheiding implementeren
- Kartonnen bekertjes aanschaffen ipv plastic
- Energiezuinige verlichting
- Onderzoek naar zonnepanelen
- Communicatie, hoe communiceren we onze duurzaamheid
- Start nieuwbouwplannen locatie Giessenburg

C.M. Baars & Zn.

De CO₂-uitstoot van C.M. Baars & Zn. is in 2013 gestegen met 3% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 4.400 ton naar 4.554 ton (stijging van 154 ton). Dit komt met name doordat het bedrijf meer projecten heeft uitgevoerd. Met name het dieselverbruik voor mobiele werktuigen gestegen.

Genomen maatregelen

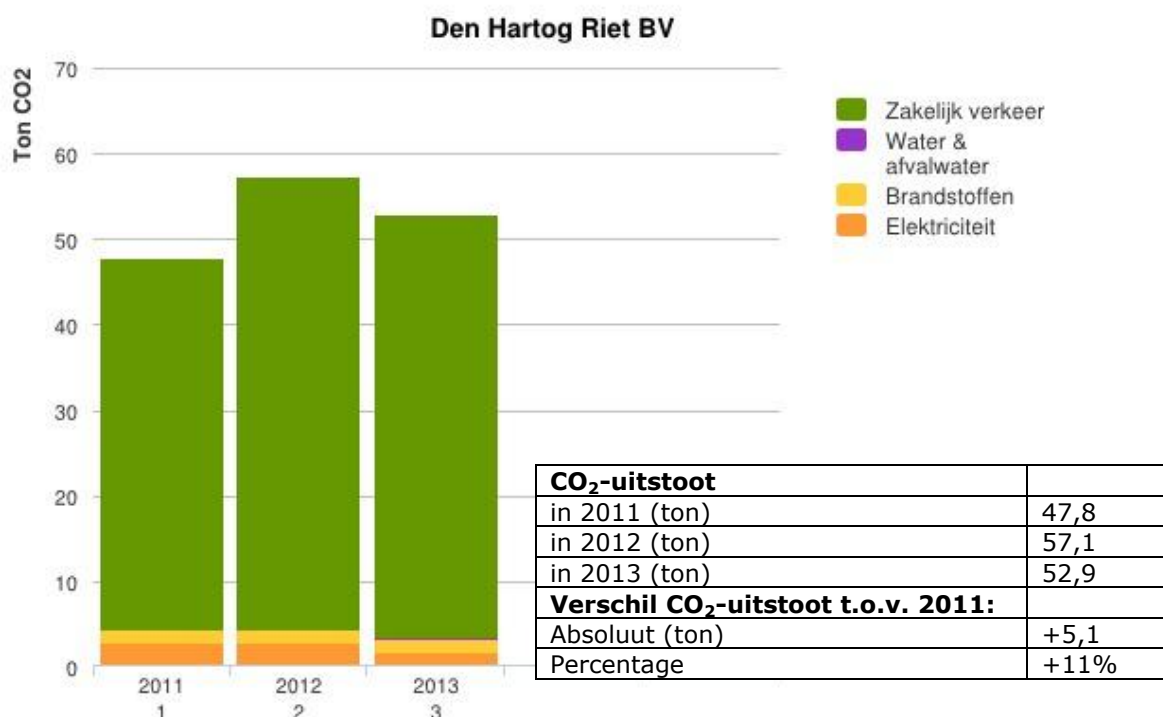
C.M. Baars & Zn. nam onder andere de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Begrenzen snelheid vrachtwagens.
- Aanstellen mentor chauffeur voor veilig en milieubewust rijden.
- Deelname aan cursus Het Nieuwe Rijden.
- Bewustwording vergroten bij werknemers door regelmatig in personeelskrant te schrijven over de uitstoot.
- Bij aanschaf nieuw materieel kijken naar verbruik en milieubelasting.
- Energieaudit opgesteld over energieverbruikers op kantoor.
- Vervanging van wielkraan (schonere en zuinigere motor)
- Duurzame personeelsdag georganiseerd met meerdere transportbedrijven (Blauwzaam transport & logistiek)
- Vervanging enkele vrachtwagens met nieuwere en zuinigere motor
- Workshop MVO voor leidinggevenden C.M. Baars
- Toyota hilux ingeruild voor VW bus en oude VW bus ingeruild voor VW bus
- Chip in auto Citroën C4 (welke besparing oplevert van 1 op 16 naar 1 op 19,5)
- Personenauto Peugeot 508 hybr. ingeruild voor Peugeot 407
- Tijdschakelaar op buitenverlichting
- Toolbox werknemers over MVO en zuinig rijden; Symposium Blauwzaam over duurzaamheid

Den Hartog Rietbedrijf

De CO₂-uitstoot van Den Hartog Rietbedrijf is in 2013 gestegen met 11% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 47,8 ton naar 52,9 ton (stijging van 5,1 ton). Dit komt door een toename van het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer.

Genomen maatregelen

Den Hartog Rietbedrijf nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Omdat we 1 privé-aansluiting voor elektra en gas hebben, is er een tussenmeter geplaatst om het zakelijk verbruik inzichtelijk te maken.
- Hierdoor wisten we het energieverbruik en heeft Wemmers Installatiebedrijf zonnepanelen op de rietloods geplaatst om nagenoeg het volledige aantal kW van zakelijk en privé zelf op te wekken.
- Aanschaf nieuwe IVECO Daily trekker met Euro 5 ter vervanging Iveco Daily trekker van 2001.
- Overstappen op een zakelijk groen energiecontract voor de elektra die nog ingekocht moet worden.
- 60 zonnepanelen op dak geplaatst
- Afvalstromen nog beter scheiden en gescheiden aanbieden, eigen kleine composteerinrichting gemaakt.

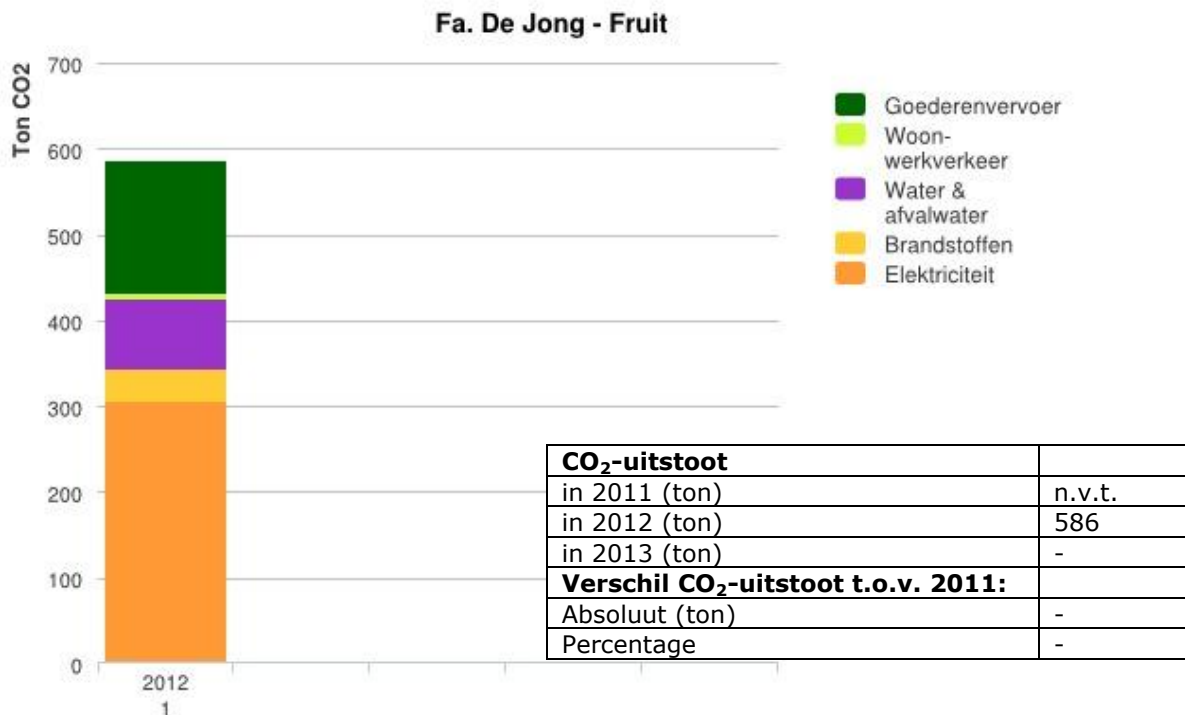
Geplande maatregelen

Den Hartog Rietbedrijf heeft de volgende maatregelen op de planning staan:

- Volledig brandstofverbruik per bestelbus en per medewerker gaan monitoren om meer bewustzijn onder de medewerkers te creëren en daardoor minder brandstof te verbruiken.

Fa. De Jong Fruit

De CO₂-uitstoot van Fa. De Jong Fruit in 2012 was 586 ton. Het bedrijf heeft ervoor gekozen het jaar 2012 als referentiejaar te nemen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer in te voeren. De cijfers voor 2013 zijn echter nog niet ingevuld, dus een vergelijking met het referentiejaar kan nog niet gemaakt worden.

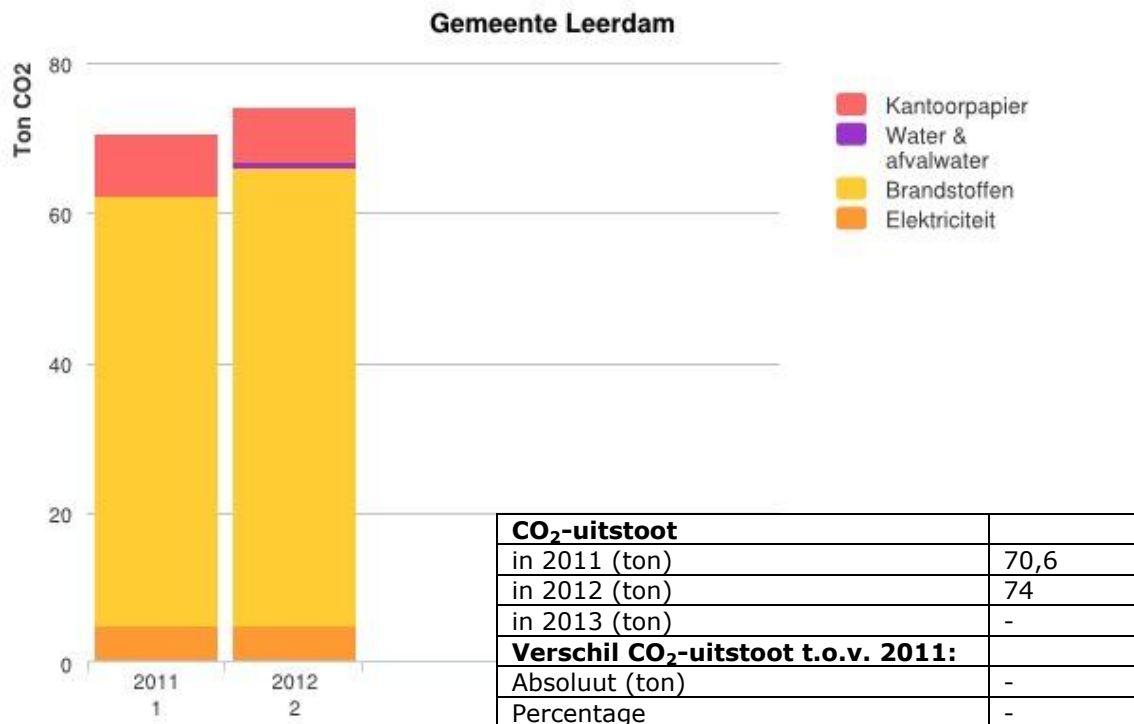
Genomen maatregelen

Fa. De Jong Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Doordat het bedrijf 3 jaar geleden een nieuwe koeling heeft gebouwd, zijn de eisen van de moderne tijd er oversized in meegenomen.
- Het bedrijf onderzoekt of ze zonnepanelen en led-verlichting willen aanschaffen.
- Bewustwording van het personeel over energiegebruik.
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Gemeente Leerdam

De gemeente Leerdam heeft de CO₂-uitstoot van 2013 nog niet ingevuld in de Milieubarometer. De CO₂-uitstoot in 2012 steeg van 70,6 ton naar 74 ton (stijging van 3,4 ton) ten opzichte van 2011. Dit kwam met name door een stijging in het brandstofverbruik voor verwarming, wat te verklaren is doordat 2012 iets kouder was dan 2011.

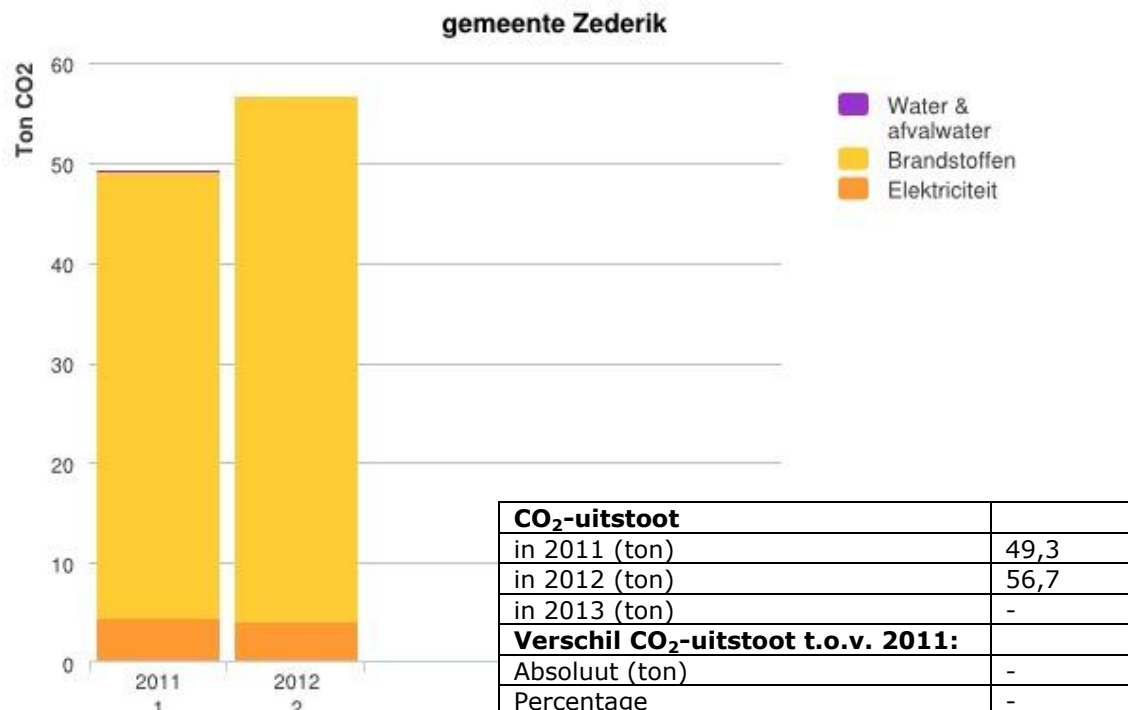
Genomen maatregelen

De gemeente Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Cv-ketel vervangen op een natuurlijk moment en dan de meest energiezuinige kiezen.
- Overwegen om de verlichting te vervangen door LED-verlichting.
- Gedragsverandering van de medewerkers.
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Gemeente Zederik

De gemeente Zederik heeft de CO₂-uitstoot van 2013 nog niet ingevuld in de Milieubarometer. De CO₂-uitstoot in 2012 steeg van 49,3 ton naar 56,7 ton (stijging van 7,4 ton) ten opzichte van 2011. Dit kwam met name door een stijging in het brandstofverbruik voor verwarming, wat te verklaren is doordat 2012 iets kouder was dan 2011.

Genomen maatregelen

De gemeente Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Besparende maatregelen genomen in het gebouw
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

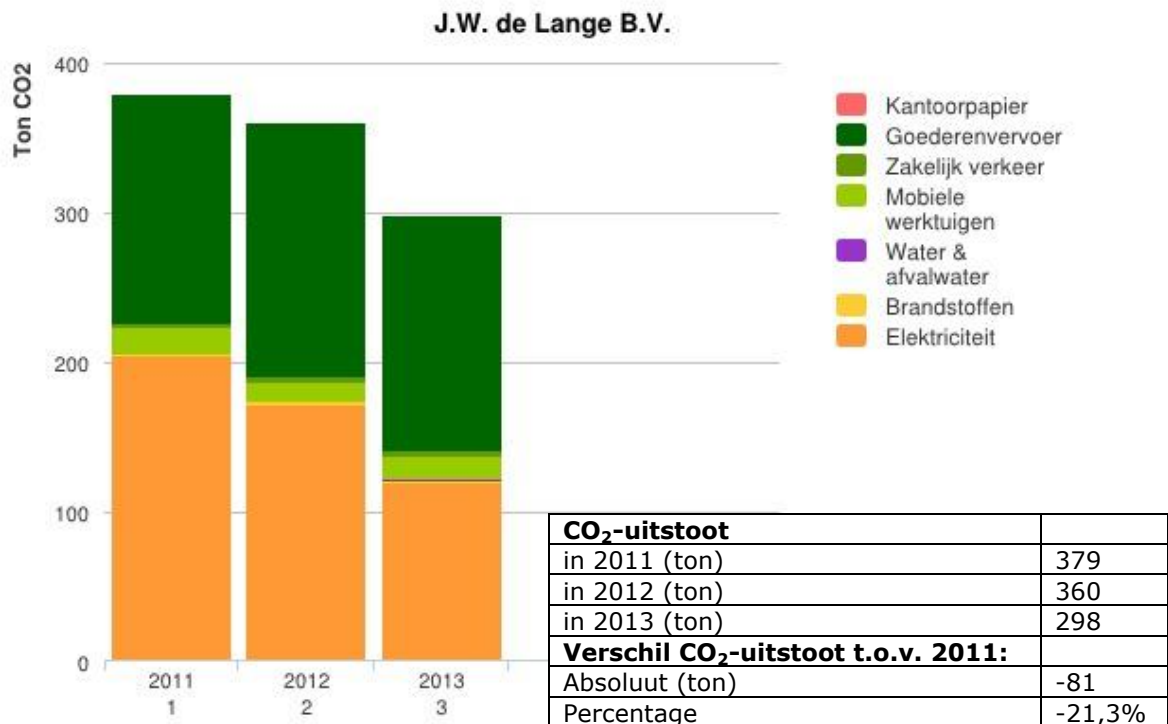
Geplande maatregelen

- Onderzoek welke mogelijkheden er nog zijn om energie en CO₂ te besparen.

De Gemeente Zederik heeft geen capaciteit om de Milieubarometer voor 2013 in te vullen.

J.W. de Lange

J.W. de Lange B.V. realiseerde in 2013 een besparing in CO₂-uitstoot van 21,3% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 379 ton naar 298 ton (daling van 81 ton). Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in het elektriciteitsverbruik.

Genomen maatregelen

J.W. de Lange B.V. nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

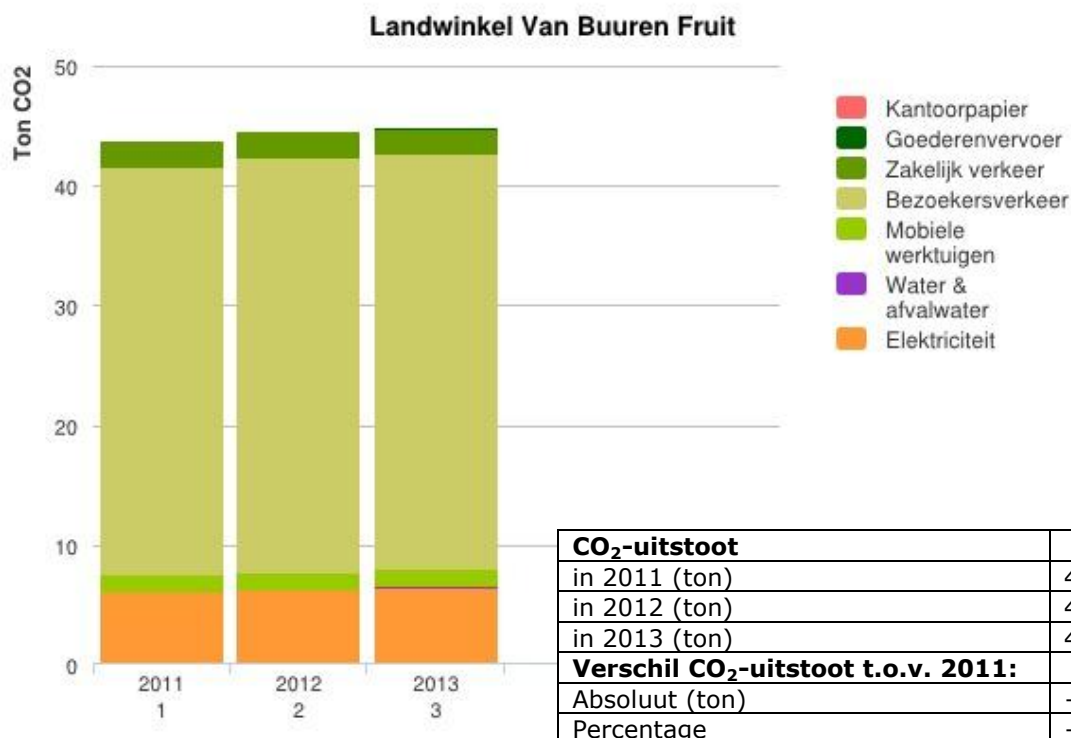
- Per 2012 een oude vrachtwagen vervangen door een schonere en zuinigere vrachtwagen (Euro V).
- In 2012 veel machines overgeschakeld van aggregaat stroom naar netstroom.
- Onderzoek gestart waarom nachtverbruik hoog is (30%) en deze zo mogelijk omlaag brengen.
- Alle containers gaan naar het containertransferium in Ridderkerk. Vanaf Ridderkerk gaan ze per binnenvaartschip verder naar de Maasvlakte.
- Het vervangen van de aggregaten voor een midden spanning aansluiting
- Het vervoer van de containers deels uitbesteed aan de binnenvaart

Geplande maatregelen

- In 2014 voornamelijk kijken hoe we bewuster om kunnen gaan met elektriciteit.

Landwinkel Van Buuren Fruit

De CO₂-uitstoot van Landwinkel Van Buuren Fruit steeg in 2013 met 2% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 43,7 ton naar 44,8 ton (stijging van 1,1 ton). Dit komt door een lichte toename van het elektriciteitsverbruik en brandstofverbruik voor mobiele werktuigen.

Genomen maatregelen

Landwinkel Van Buuren Fruit nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

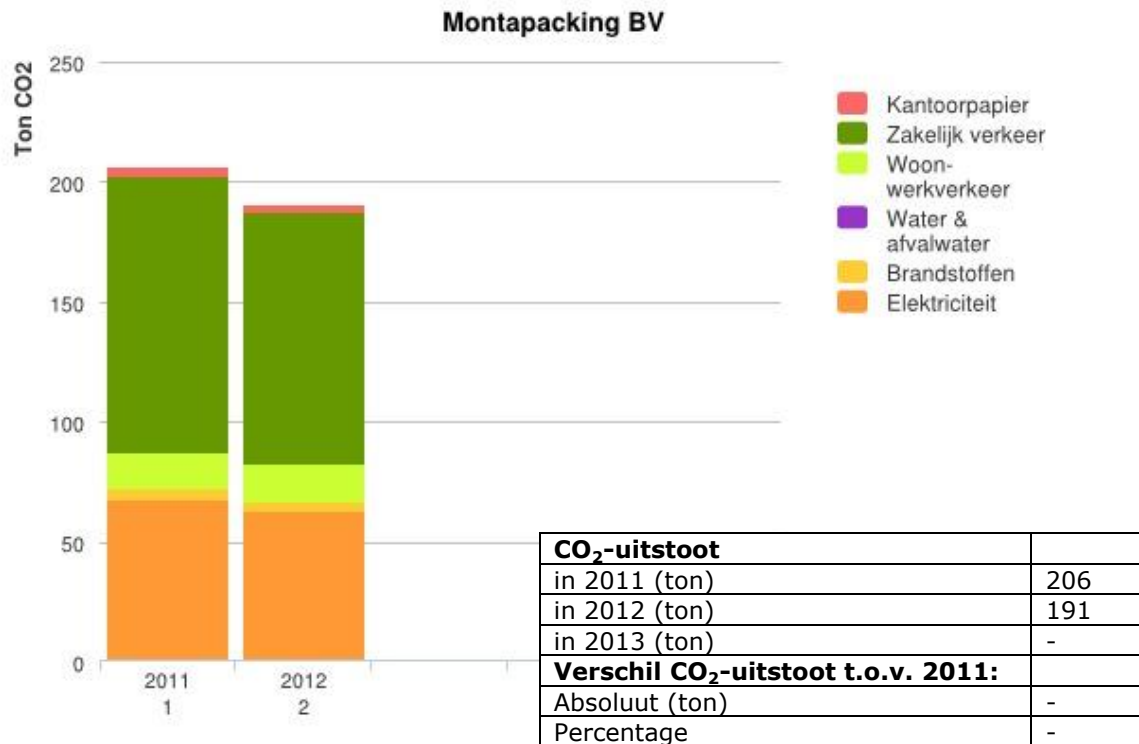
- Werknemers bewust gemaakt dat het belangrijk is om in ruimten die niet worden gebruikt niet onnodig het licht te laten branden.
- Werknemers gevraagd erop te letten dat de koelceldeuren goed worden gesloten.
- Nieuwe bestelwagen gekocht met lagere CO₂-emissie.
- Aanschaf energiezuinige pc.
- Goed letten op het scheiden van afval.
- Bewustmaking personeel
- Gebruik LED-lampen

Geplande maatregelen

- Voor 2014 doorzetten vervangen led lampen
- Oriëntatie op plaatsing zonnepanelen

Montapacking

Montapacking heeft de CO₂-uitstoot van 2013 nog niet ingevuld in de Milieubarometer. De CO₂-uitstoot in 2012 daalde van 7,3% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 206 ton naar 191 ton (daling van 15 ton). Dit kwam door een afname van het elektriciteitsverbruik en het brandstofverbruik door zakelijk verkeer (auto's en bestelwagens).

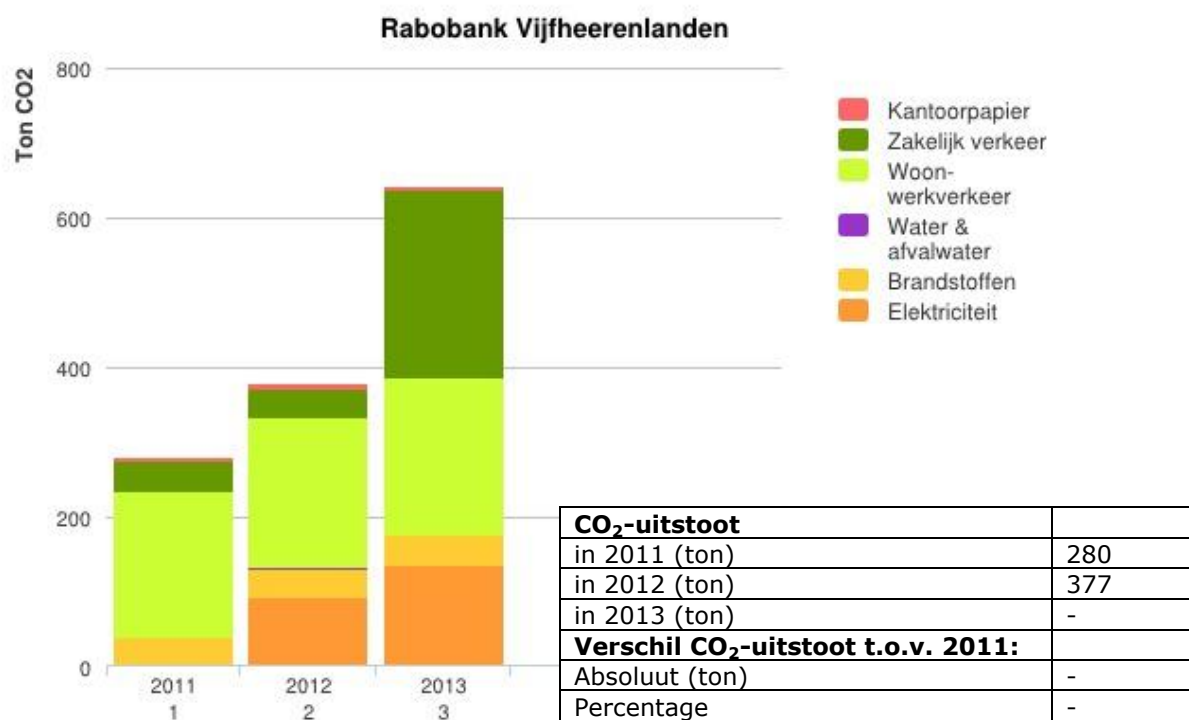
Genomen maatregelen

Montapacking nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Een machine gekocht die van het oud papier opvulmateriaal maakt voor het verzenden van pakketjes voor onze webshops. Dit reduceert de hoeveelheid oud papier sterk.
- Nieuwe warehouse voorzien van LED-verlichting.
- Bewegingssensoren in warehouse en toiletten aangebracht.
- Foliescheiding: het aantal restafvalcontainers is verlaagd van 7 naar 5. De medewerkers worden zo extra gemotiveerd om alle folie apart te houden.
- Iedere werkplek voorzien van 2 monitors, om zo het onnodig uitprinten van mails te verlagen.
- Extra bewegingssensoren installeren in kantine, trappenhuisen en productieafdeling.
- Brandstofverbruik en het nieuwe rijden meer aandacht geven.
- Airco op kantoren en productieruimten onderzoeken.
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Rabobank Vijfheerenlanden

Rabobank Vijfheerenlanden gaat de ingevulde gegevens in de Milieubarometer nog controleren.

Genomen maatregelen

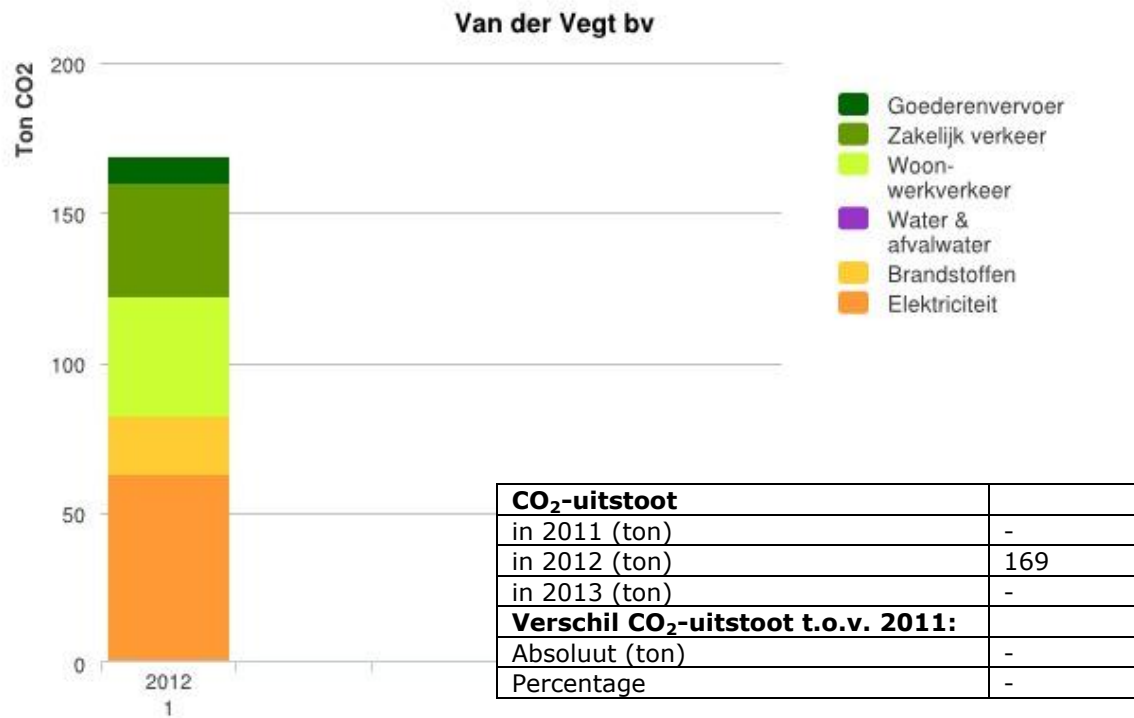
Rabobank Vijfheerenlanden nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Betere klimaatafstelling
- Vermindering van de hoeveelheid lampen
- Alle halogeonlampen vervangen door led-lampen
- Nieuwe koelmachine op het dak
- Zalen omgebouwd naar sensorverlichting
- Mensen bewust met energie om laten gaan
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Van der Vegt

De CO₂-uitstoot van Van der Vegt Smeed- en constructiebedrijf in 2012 was 169 ton. De Milieubarometer van 2011 en 2013 is nog niet ingevuld, dus het is nog niet bekend in hoeverre de CO₂-uitstoot is gedaald of gestegen.

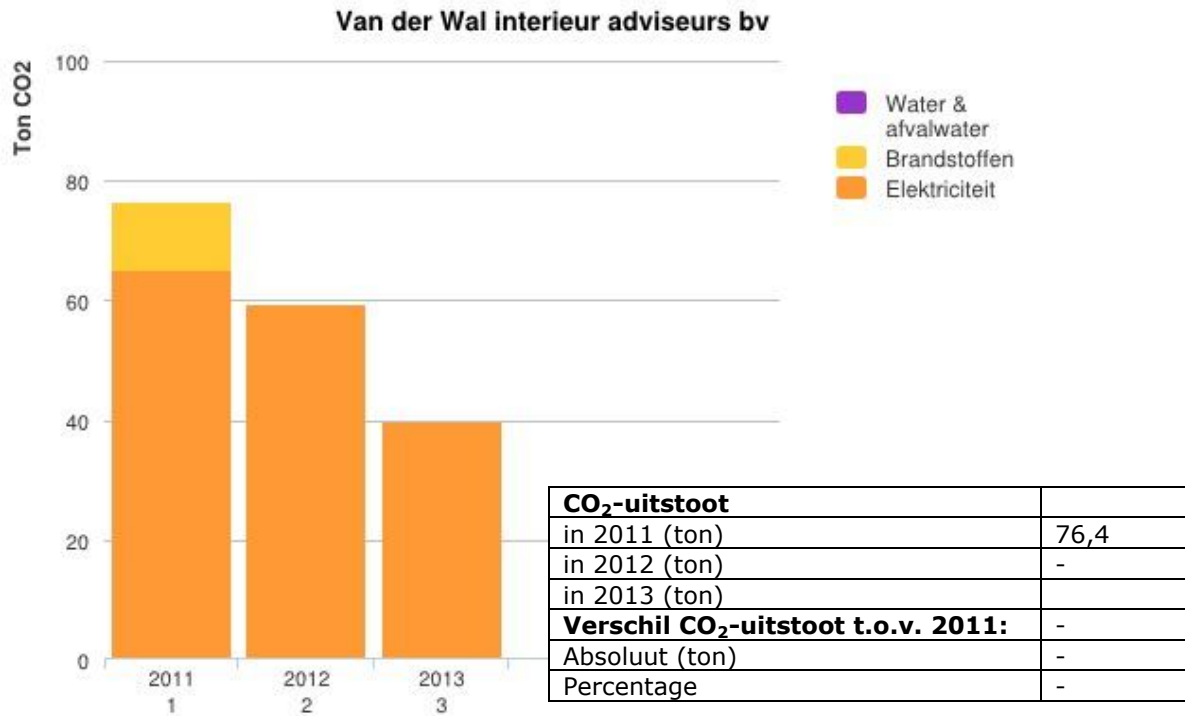
Maatregelen

Nog niet doorgegeven

Van der Vegt heeft geen capaciteit om de Milieubarometer voor 2013 in te vullen.

Van der Wal interieur adviseurs

De CO₂-uitstoot Van der Wal interieur adviseurs in 2011 was 76,4 ton. Het bedrijf heeft de Milieubarometer van 2012 en 2013 nog niet volledig ingevuld. Het is daarom nog niet bekend in hoeverre de CO₂-uitstoot is gedaald of gestegen. Het elektriciteitsverbruik is in 2013 met 39% gedaald ten opzichte van 2011.

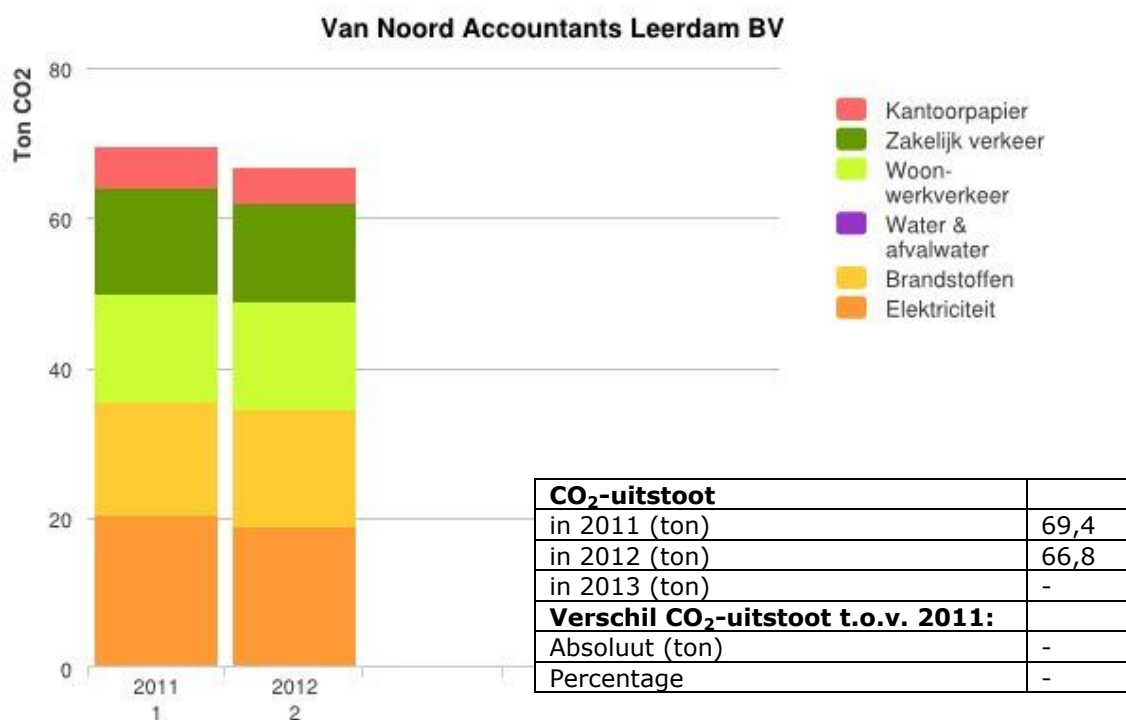

Maatregelen

Nog niet doorgegeven

Van Noord Accountants Leerdam

Van Noord Accountants Leerdam heeft de CO₂-uitstoot van 2013 nog niet ingevuld in de Milieubarometer. Van Noord Accountants Leerdam realiseerde in 2012 een besparing in CO₂-uitstoot van 3,7% ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 69,4 ton naar 66,8 ton (daling van 2,6 ton).

Genomen maatregelen

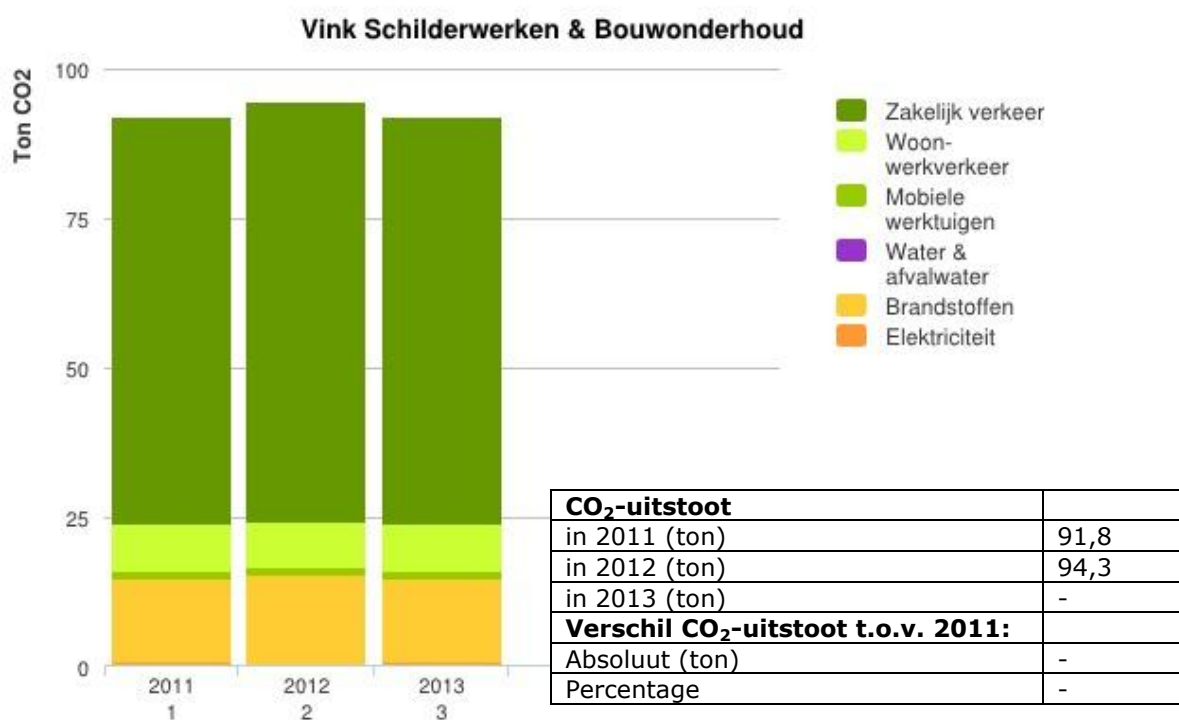
Van Noord Accountants Leerdam nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- In 2011: 1 zuinige auto aangeschaft
- In 2012: 1 zuinige auto aangeschaft
- In 2013: 1 zuinige auto aangeschaft en 1 elektrische auto gekocht ter vervanging van 7-jarige grote benzineauto.
- In werkoverleg medewerkers bewust gemaakt van verbruik.
- Licht gaat eerder uit bij niet gebruik van ruimtes e.d.
- Inmiddels staan offertes uit voor aanschaf van zonnepanelen aan de achterzijde van het kantoorpand. Het investeringsbesluit is nog niet genomen, dit vergt nog verder onderzoek.
- **Maatregelen 2013 nog niet doorgegeven**

Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud

Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud is nog bezig met het invullen van de Milieubarometer. De onderstaande grafiek is dus voorlopig en zal nog veranderen.

De CO₂-uitstoot van Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud steeg in 2012 met 2,7% ten opzichte van 2011. De uitstoot steeg van 91,8 ton naar 94,3 ton (stijging van 2,5 ton). Dit kwam met name door een toename in het brandstofverbruik voor zakelijk verkeer, wat waarschijnlijk te relateren is aan een toename van de hoeveelheid werk (omzet). Per euro omzet is de CO₂-emissie wel gedaald, met 10,2%.

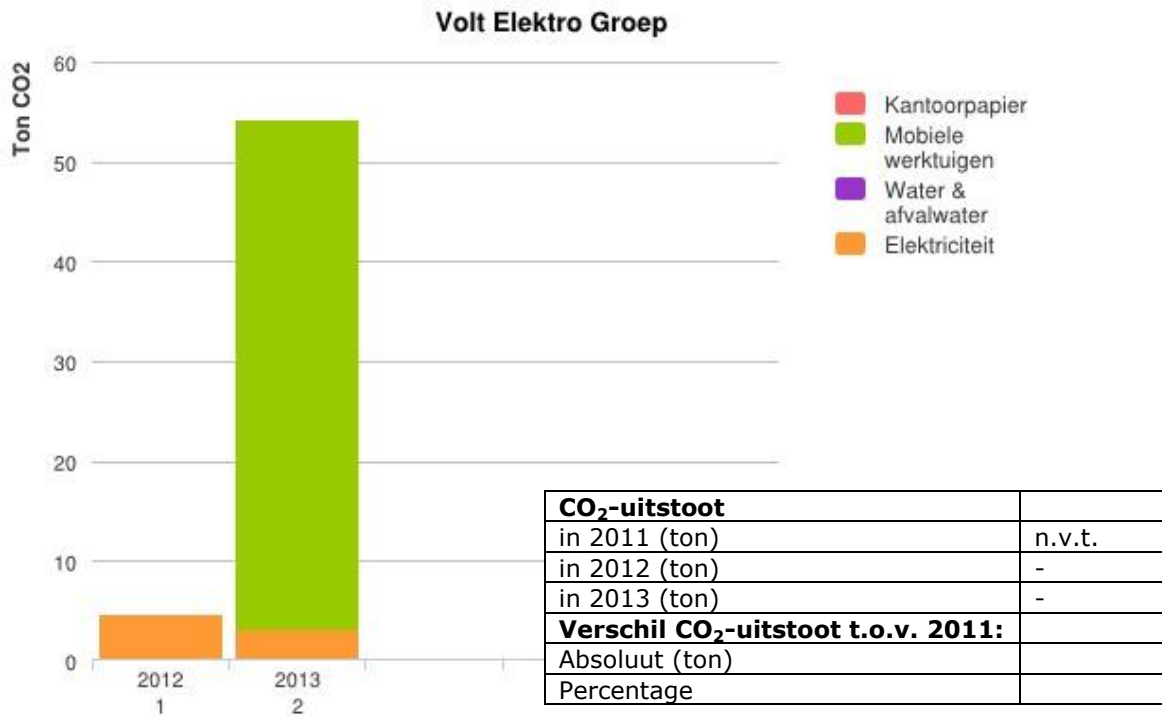
Genomen maatregelen

Vink Schilderwerken & Bouwonderhoud heeft voorafgaand aan het convenant al veel energiebesparende maatregelen genomen en is momenteel aan het onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn.

- Maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Volt Elektro Groep

Volt Elektro Groep is nog bezig met het invullen van de Milieubarometer. De onderstaande grafiek is dus voorlopig en zal nog veranderen. Het bedrijf heeft ervoor gekozen om 2012 als referentiejaar te nemen en de cijfers van 2011 niet in de Milieubarometer in te voeren.

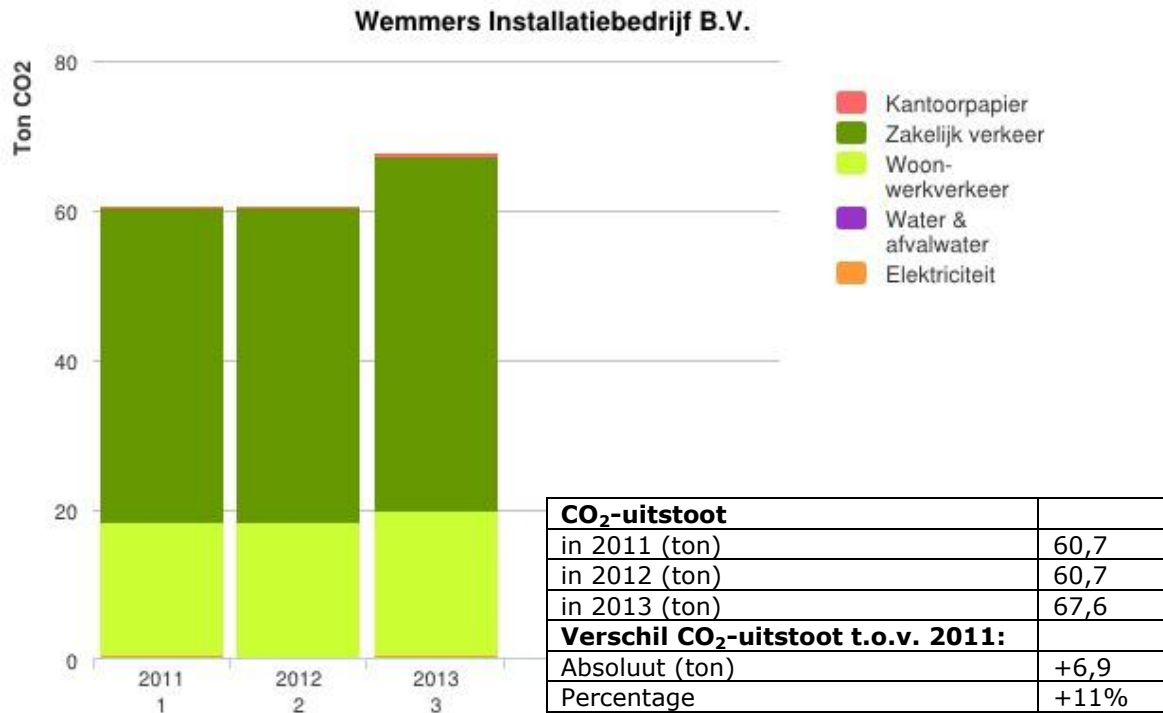
Genomen maatregelen

Volt Elektro Groep nam de volgende maatregelen om de CO₂-uitstoot te beperken:

- Opel Ampera aangeschaft
- Tijdschakelingen
- Het monitoren van gas en elektra t.b.v. bewustwording
- Energiezuinige verlichting
- Het in de markt zetten van energiebesparende producten en diensten (zonnepanelen, energiemonitoring, laadpalen elektrische auto's, advisering en implementatie energiezuinige systemen).
- maatregelen 2013 nog niet doorgegeven

Wemmers Installatiebedrijf

Wemmers had in 2013 een hogere CO₂-uistoot dan in 2011. In 2011 was de CO₂-uistoot 60,7, in 2013 is de uistoot gestegen tot 67,6. Dit is een toename van 11%. Het zakelijk verkeer is het meest gestegen, het woon-werkverkeer is licht gestegen.

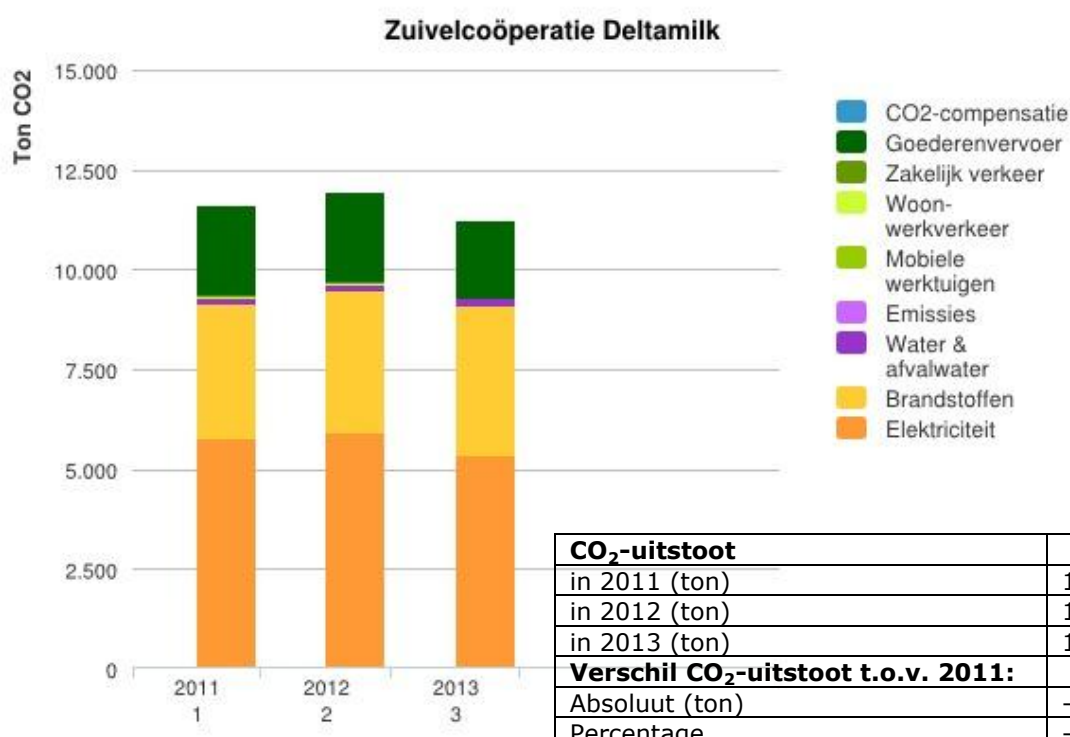
Genomen maatregelen

Wemmers Installatiebedrijf heeft de volgende maatregelen genomen om de CO₂-uistoot te beperken:

- Finetunen van de klimaatregeling en het domotica-systeem.
- Blackboxen in bedrijfsbusjes: het bedrijf is bezig om met de leverancier te kijken of door middel van het inzichtelijk maken van verbruik en gebruikersgedrag tot besparing op de brandstof kunnen komen.

Zuivelcoöperatie Deltamilk - De Graafstroom

De CO₂-uitstoot van Zuivelcoöperatie Deltamilk is in 2013 met 3,2% afgenomen ten opzichte van 2011. De uitstoot daalde van 11.583 ton naar 11.217 ton (daling van 366 ton). Dit komt met name door een afname in het elektriciteitsverbruik. Het grootste deel van de CO₂-emissie van Deltamilk is afkomstig van elektriciteit- en aardgasverbruik voor productie.

Genomen maatregelen

- Verhoging van de efficiency binnen de kaasfabriek, hierdoor is een lager energie verbruik per kg eindproduct ontstaan.
- Nieuw kaaspakhuis in gebruik genomen waarin energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd.(o.a. zone schakeling van de verlichting in het pakhuis, energiezuinige luchtbehandelingsinstallaties)
- Vervanging van elektromotoren door motoren in IE3 energiezuinige varianten.(continu proces)
- Efficiënter plannen van het melktransport waardoor met minder km meer melk werd getransporteerd

Geplande maatregelen

- De belangrijkste maatregel die in 2014 een aanzienlijke besparingen op energie, water, afvalwater en (wei)transport gaat leveren, is het plaatsen en in gebruik nemen van een RO(omgekeerde osmose) installatie voor het indikken van de wei. Deze is operationeel Q3/Q4 2014. Hiermee zal het vrijgekomen water weer worden ingezet als proceswater.

Bijlage 1: CO₂-uitstoot per bedrijf

Hieronder is de CO₂-uitstoot van de deelnemers aan het Blauwzaam Convenant II weergegeven voor de jaren 2011, 2012 en 2013. Enkele bedrijven hebben de Milieubarometer nog niet of niet volledig ingevuld. **De voorlopige cijfers en de nog niet bekende cijfers zijn geel gearceerd.**

Het verschil ten opzichte van het referentiejaar (2011) is alleen berekend voor de bedrijven die zowel 2011, 2012 als 2013 hebben ingevuld. Een verschil kleiner dan nul betekent een besparing. Een verschil groter dan nul betekent een stijging.

Bedrijf	CO ₂ -emissie (ton)			Verskil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	(ton)	(%)
Architectenbureau Bikker	26,4	24,1	19,4	-7	-27%
Aspect - ICT	176	176	206	30	17%
Avelingen Groep	1.217	1.225	1.089		
C.M. Baars & Zn.	4.400	4.635	4.554	154	3%
Den Hartog Rietbedrijf	47,8	57,1	52,9	5,1	11%
Fa. de Jong - Fruit	n.v.t.	586	?		
Gemeente Leerdam	70,6	74	?		
Gemeente Zederik	49,3	56,7	?		
J.W. de Lange	379	360	298	-81	-21%
Landwinkel Van Buuren Fruit	43,7	44,5	44,8	1,1	3%
Montapacking	206	191	?		
Rabobank Vijfheerenlanden	280	377	641		
Van der Vegt	?	169	?		
Van der Wal Interieur adviseurs	76,4	59,2	39,8		
Van Noord Accountants Leerdam	69,4	66,8	?		
Vink Schilderwerken	91,8	94,3	91,8		
Volt Electro Groep Leerdam	n.v.t.	4,57	54,3		
Wemmers Installatiebedrijf	60,7	58,1	67,6	6,9	11%
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	11.583	11.928	11.217	-366	-3%

Bijlage 2: Gebouwbonden energie

Hieronder staat een overzicht van het gebouwgebonden energieverbruik van de deelnemende bedrijven aan het Blauwzaam Convenant II over 2011, 2012 en 2013. Enkele bedrijven hebben de Milieubarometer nog niet of niet volledig ingevuld. **De voorlopige cijfers en de nog niet bekende cijfers zijn geel gearceerd.**

Gebouwbonden energieverbruik is de som van het elektriciteitsverbruik en het brandstofverbruik op locatie (aardgas, houtsnippers, stookolie, stadsverwarming etc.). Elektriciteit en stadsverwarming wordt hierbij geconverteerd naar primair energieverbruik (de hoeveelheid energie die de voor de productie van deze energie wordt gebruikt) conform de rekenregels in de Meer Jaren Afspraken. Gebouwbonden energieverbruik wordt uitgedrukt in GJ. Aan vervoer gerelateerde componenten zitten hier niet bij in.

Het verschil ten opzichte van het referentiejaar (2011) is alleen berekend voor de bedrijven die zowel 2011, 2012 als 2013 hebben ingevuld. Een verschil kleiner dan nul betekent een besparing. Een verschil groter dan nul betekent een stijging.

Zie ook de toelichting op pagina 4 van dit rapport ('Energiebesparing & CO₂-besparing').

Bedrijf	Gebouwbonden energie (GJ)			Verskil t.o.v. 2011	
	2011	2012	2013	(GJ)	(%)
Architectenbureau Bikker	266	266	214	-52	-20%
Aspect - ICT	1.470	1.699	1.646	176	12%
Avelingen Groep	19.364	19.753	18.355		
C.M. Baars & Zn.	1.231	1.237	1.264	33	3%
Den Hartog Rietbedrijf	82,6	82,6	61,2	-21,4	-26%
Fa. de Jong - Fruit	n.v.t.	6.690	?		
Gemeente Leerdam	3.964	4.020	?		
Gemeente Zederik	3.092	3.193	?		
J.W. de Lange	1.847	1.575	1.690	-157	-9%
Landwinkel Van Buuren Fruit	120	123	127	7	6%
Montapacking	1.412	1.310	?		
Rabobank Vijfheerenlanden	2.242	2.498	3.366		
Van der Vegt	?	1.576	?		
Van der Wal Interieur adviseurs	1.484	1.171	787		
Van Noord Accountants Leerdam	666	641	?		
Vink Schilderwerken	666	265	666		
Volt Electro Groep Leerdam	n.v.t.	90	61,5		
Wemmers Installatiebedrijf	775	411	479	-296	-38%
Zuivelcoöperatie DeltaMilk - De Graafstroom	172.776	178.614	170.306	-2470	-1%